

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS.

VOL. II. (METAI II.)

WILKES-BARRE, PA. RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 15, 1910 M.

No. 37.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

AŠTUONIOLIKTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. — I. Kor. 4—8. — Broliai: Dėkoju mano Dievui visados už jus Dievo malonėje, kuri yra jums duota Kristuje Jezuje; jog visuose daiktuose stojotes turtiniais jame visokiame žodyje ir visokioje pažintyje; kaip Kristaus liudijimais jusimp yra patvirtintas. Tapo, jog nieko jums nebereikia nei prie jokios malonės laukiantiems apsireiškimo Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, kuriai ir pastiprins jus iki galo be kaltybės dienoje Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus atėjimo.

Evangelija. — Mat. IX, 1—8. — Anuo metu įėjęs Jėzus į laivelį, persikėlė ir atėjo į savo miestą. Ir štai atnešė jam vėjo užpustą gulintį lovoje. Ir regėdamas Jėzus jų tikėjimą, tarė vėjo užpustam: Sūnau, susiramink, yra atleistos tavo nuodėmės. Ir štai kai kurie daktarai kalbėjo patį savyje: Šitas blevizgoja. O matydamas Jėzus jų mintis, tarė: Dėlko nedorai manote jūsų širdyse? Kas yra pigiau ištarti: Yra atleistos tavo nuodėmės, ar ištarti: Kelkis ir vaikščiok? O idant žinotumite, jog žmogaus sunus tur galybę, ant žemės atleisti nuodėmės, tada tarė vėjo užpustam: Kelkis, imk tavo lovą, eik į tavo namus. Ir atsikėlė ir nuėjo į savo namus. O minios pamačiusios bijojosi ir garbino Dievą, kurs davė tokią galybę žmonėms.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Rugpiučio 9 dieną širdžiai plyšus, pasimirė (Telšių ap.) filijalistas kun. Gasparas Čekanauskas. Gimęs 1867 metais, į kunigų išvestas 1890 m.

Nuliūdusi giminė a. a. kun. Gasparo lavoną vežė į gimtinę Skaisgirį (Šiaulių ap.). Pravežant pro Pievėnus, lavoną, bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Joms pasibaigus ant šventoriaus ūmai pasimirė a. a. kun. Gasparo švogeris Vincas Paulauskis, Skaisgirio parapijietis.

Taip giminės parsigabeno į amžino atilsio vietą iškar-to du nabaštiku. Baisi nelaimė.

Kunigų permainos Vilniaus vyskupijoje. Paskirti: kun. Sacharko—Hožon, kun. K. Težyk—Suchon-Volėn, kun. Kovalevskis — į Pastovus, kun. Chlevinski — į Kleščelius, kun. Dziešulski — Verėnavon, kun. Čelkis — į Dar-suniškes, kun. Burbulis — į Nemaniūnus, kun. Bistrais —

Varėnon, kun. Valavičius — Alytun, kun. Čepanas — į Kietaviškes, kun. Viellovič — paliuosuotas nuo pareigų, kun. Purinevski — į Prozorokus, kun. Drukteinis — į Zab-ludavą, kun. Eidziatovič — kamendorium prie šv. Petro bažnyč. Vilniūje.

Naujai išvesti kunigai: Boróvko — į Gardino farą, Kačmarek — į V. Šventus Vilniuje, Stefanavičius — į Branską, Voleika — į Bielostoką, Halko — į Volkovišką, Oldrijevski — į Zytėlą, Romecki — Liet. Braston, Bokš-čanin — į Aušros Vartus Vilniūje. Persikėlęs iš Seinų vysk. kun. Kuzmickis Vytautas — Braston kam.

Jeniškeliu, Panev. pav., ūkio mokyklos šiemet visą kursą išėjo šie lietuviai: Jonas Gudas, Juozapas Kučas, Mykolas Eidregevičius; pridėtinę klesą: Juozapas Rudis, Leonardas Jackevičius, Liudomiras Zavlockas. Iš viso 6 lietuviai ir 14 latvių. Specialinis kursas trejų metų.

Salamiestis, Pan. apskr. Salamiestyje, p. Balčiūno svirne vietinės inteligentijos ir susipratusiosios jaunuo-menės bendromis jėgomis Saločių miest. padegėlių naudai rengiamas lietuvių vakaras. Mėgėjai parodys "Užbur-tą kunigaikštį" ir Petliuko "Velnią ne bobą". Potam cho-ras padainuos keletą tautos dainų; bus šokiai ir skrajo-janti krasa. Kadangi panašūs vakarai yra vietinės liau-dies palaikomi ir tą pačią dieną kaimyninėje (už 8 varstų) Antašavos parapijoje bus šv. Jackaus atlidai, tikimės, jog šis vakaras puikiausiai pasiseks, publikos aplanko-mas; gal atjaus tai ir salotiečiai.

Žemaičių Kalvarija. Susilaukėme dar trijų alinių. Tad jau turime iš viso šešias, ir visos galės krauties turtus, nes mėgėjų nestinga. A. B., naujai įsitaisęs alinę, prasima-nė tikrai miestieškai traukti į ją gėrėjus. Vakaraais, ypač šventadieniais, jo žmona lamdo armoniką ir tuo plerpalu užkerėjo mergaites ir vaikus. Susieina jie pašokti, o be-šokant ir bekaistant, atsigerti. Per vieną tik vakarą, paty-riau, ištuštino apie 200 butelių alaus, t. y. pragėrė kelio-liką rublių. Kelis sykius nenuėjus į alinę, galima būtų įsi-taisyti geras knygynėlis.

Šiauliai. Rugsėjo 3 d. išėjus traukiniui pusėj septin-tos valandos iš Šiaulių Liepojaus link, ant penkto varsto buvo sustabdytas: žmogų suvažinėjo. Šaly gelžkelio ganė piemenėlis, 12—13 m.; matyti, buvo užsnudęs ant reikų. Mašinistas švilpęs; matydamas, kad nejuda, manęs, kad tai šuva guli ir nesuturėjęs traukinio. Keliauninkai vis dėlto kaltina mašinistą, kad dienos laiku tokia nelaimė atsitiko.

"Viltis."

Suvalgų gub. Iš kaimo jaunimo gyvenimo. X. apielin-

kėj susirinko burelis jaunimo abiejų lyčių. Pirmiau susirinkę, belaukdamį kitų — gražiai padainavo, pašoko "radastėlę", susirinkus-gi visiems stvėrėsi rimtai už darbo. Tarp kito ko nutarta rinktis toliau kas antras sekmadienis, ir per kiekvieną susirinkimą kasierius pertraukomis turi paraginti draugus sumesti kiek pinigų padidininimui knygynėlio, suruošti kokį pasilinksminimo vakarėlį su vaidinimu.

Kiek pirmiau buvo jaunimo surengta pasilinksminimo vakarėlis: vaidinta komedijėlė "Nutruko", deklamacijos, monologas ir dainos. Užsibaigė šokiais ir skrajojama krasa. Viskas pavyko gražiai. Geistina, daugiau tokių vakarėlių, reiktų tik lošėjams geriau prisiruošti.

Žagarė (Šiaul. aps.). Kaušių sodžius, dar metų nėra, o jau 3 kartus nudegė, ir vis, rodos, iš pypkės. Reikia pabriešti, kad nežmonišką pas mus yra ir rukymas: rugius veža sausus kaip paraką ir pypkės iš dantų nepadedą; krauja javus ar šieną į daržinę ir vis ruko! Tai kur gi neatsitiks tokios nelaimės.

Subatėnai (Kauno gub.). Degtinę ir alutį naikiname smarkiai: turime monopolį, tris aludes, o slaptų smuklių tai nei nesuskaityt!... Nors pereitais metais per valsčiaus sueigą ir buvo nutarta uždarinėti slaptosios smuklės, ir dar-gi išrinkta įgaliotiniai tam išpildyti, bet... baigiasi jau metai, o tų įgaliotinių darbo nematyti.

"Liet. Ukininkas".

Griškabūdis (Naum. ap.). **J. M. Gerb. Kanauninko Marmos Sekundicijos.** Rugpiučio 7 d. sekmadienyje čionai apvaikščiota iškilmė sekundicijų, t. y. antrųjų primicijų vietinio klebono J. M. Kanauninko Juozapo Marmos.

Nežiūrint į ūkanotą dangų ir lietų, jau nuo pat ryto visi keliai į Griškabūdį buvo klote-nukloti važiuotų ir pėsčių. Pačiam Griškabūdyje prieš kleboniją pastatyta puikūs gėlėmis išpuošti vartai su apšviečiamais vakare parašais transparantais: vienas — abypusis ant vartų: "**Kunigas Kanauninkas Juozapas Marma. 50 Metų Kunigystės Jubilėjus. Ilgiausių Metų**", o iš kitos pusės, "**Tegyvuoją Kunigas Kanauninkas**", antras — dar gražiau padarytas ant klebonijos stogo ties durimis, taip-pat vakare apšviečiamas parašas buvo: "**1860—1910. Tegyvuoją Gerbiamas Jubiletas**". Vienas tų transparantų prirengtas J. M. grafaičių Potockaičių iš Zyplių dvaro, kitas J. M. p. Liševičiaus sankrovos savininko Griškabūdyje. Puikiai užlaikomąją Griškabūdžio bažnyčią papuošta dar viduryje: ilgais nuo lubų ligi žemei, gražiais žaliuynų vainikais. Kunigų suvažiavo net 76, todėl prie visų 5 bažnyčioje esančių ir dviejų koplytėlėse ant šventoriaus prirengtų altorių nuolatos viena po kitos laikyta šv. Mišios. — Pusę vienuoliktos kunigai, klerikai, brostvininkai ir kantarkos su vėlaivomis, altorėliais ir žibintuvais, gražiai dviem eilėmis atėjo iš bažnyčios į kleboniją pasitikti Jubileto. J. M. Pralotas Antanavičius, kaipo Archidijakonas, lietuviška prakalba pasveikino Jubiletą, o bažnyčioj visoms apeigoms atlikus, visa procesija su giesme "Dieve gėrybės" traukė į bažnyčią. Dijakonu ir subdijakonu buvo jubiletui J. M. Kanauninkas Lenda, ir J. M. Kanaun. Kudirkevičius. Prieš juos abipusiaiėjo Kanauninkų rūbais pasipuošę pralotas Olekas, kanaun. Daukša, Jubileto brolis ka-

naun. Marma ir kanaun. Prapuolenis, o toliau ilgos dvi eilės baltomis kamžomis šviečiančių kunigų ir brostvininkų.

Procesijos tvarka buvo kuopuikiausia ir nesuardoma, ačiu tam, kad Griškabūdžio vyrai, susiėmę už rankų, padarė iš abiejų pusių gyvą sieną ir tuo neprileido minios, kad ir nenoroms išiplakti į eiles kunigų, brostvininkų ir nešančių vėliavas ar vainikus merginų.

Sumą giedojo Jubiletas. Procesija su šv. Sakramentu apie bažnyčią atlikta taipgi puikiausioje tvarkoje. Atsakantį iškilmę pamokslą pasakė J. M. kun. Paulionis, Sintautų klebonas. Per Mišias ant vargonų gražiai giedojo kun. Rudzinskis, Griškabūdžio vikaras, ir net iš Skirsnemunės—Žemaičių vyskupijos — parkviestas kvartetas 3-ių seserų ir brolio Garliauskų iš Girvalakių kaimo.

Mišiomis pasibaigus, Gerb. Jubiletas spaudė galvas pirmiausiai kunigijos, giminių ir susirinkusiųjų presbiterijoje bajorų, o paskum net porą valandų atvykusiųjų bažnyčion, kurių, kaip sako žinovai, būta į 10 tūkstančių žmonių. Visus lig vienam palaiminęs, vėl iškilingai procesijos vedamas kanaun. Marma sugrįžo į kleboniją, kam po tiek darbo, nežiūrint kad jau buvo 3-čia pavakara valanda, išrodė tarytum dar tik pasirengęs į bažnyčią eiti. Ištikrųjų negalima nepasistebėti gražia sveikata Jubileto, kuris, nežiūrint į savo 73, metus išrodė bent dvidešimčia metų jaunesnis.

Liudvinavas (Kalvarijos apskr.). 1—14 ir 2—15 rugpiučio 1910 m. čia buvo populiškos paskaitos. Publika prisirinko nemaža, nors tikėtasi daugiau: vieni, mat, neatėjo dėlto, kad net nesuapratu apie paskaitų svarbumą, kiti — kad nenorėjo; buvo net tokių, kad ir kitiems trukdė eiti. Labiausiai čia pasirodė ūkininku apsileidimas, nes ypatingai jiems buvo skiriamos paskaitos.

Gražiai paskaitė p. V. Totoraitis, agronomas, apie trąšas, o p. J. Kriščiūnas, Peterburgo universiteto studentas, apie daržą (dvieiose vietose). Paskaita apie daržą tuo labiau patiko, kad prelegentas praktiškai parodė, kaip naudoties pulverizatorium, paaiškino daug dalykų piešiniais ant lentos ir t.t. Paskaita kun. Dr. A. Civiško apie taupumą publika tiesiog negalėjo atsigerėti: taip buvo aiški, pritaikinta prie žmonių gyvenimo, pamokianti!... Gera būtų, kad ir kitos draugijos užkvieštų šiuos prelegentus su tomis-pat paskaitomis. Tas ir prelegentams nebūtų persunkū ir naudos būtų daug.

Virbalis (Vilkav. pav.). Vart. Draugija gyvuoja neblogai, o žmonėms nauda didelė — jie gauna geresnes prekes ir pigiau: štai už druskos pūdą pirmiau žydams mokėjo po 3 r. 20 kap., o dabar Vartotojų Draugijos sankrovoje gauna už 2 rb. 90 kap.

Draugija sumanė statyti sau naujus namus.

Dieve jai padėk!

"Šaltinis".

Eržvilkas (Res. p.). Čia ant kranto Šaltonos upės yra senovės kapinės, dabar seniai jau apleistos. Ten ilsias mūsų bočių kaulai. Pirm keturių dešimtų metų dar ir kryžius vienas stovėjo. Seniau kapinės budavo gerbiamos, už vietą šventą laikomos, o dabar kas kita. Šį pavasarį miesčionis katalikai tų kapinių kalno galą pardavė žydai, kurs per Šaltoną tiltą stato. Ir džiaugias paėmę už kaulus bo-

čių 120 rublių. Kapinės dabar griauja, kasa ir veža pilimui. Gaila žiūrėti, kaip kasėjai kaukoles žmonių daužo ir kaulus veža piliman. Nėra kam pasirūpinti apie bočių palaikus. Ar toli laikas, kad vaikai tėvų kaulus pardavinės į pabirkas kaulamilčiams. Žydai net juokias iš to, tardami, jog jų kapinės nebutų parduotos.

Bauskė (Kurš. g.). Bauskės Labdaringoji draugija pernai padavė prašymą prekybos ir pramonijos ministeriui dėlei leidimo atidaryti Bauskėje prekybos mokyklos. Dabar leidimas gautas. Mokyklai duotos valdžios mokyklų teisės. Priimamieji egzaminai paskirti jau šiame rugpiutyje, 16 ir 17 d. Mokyklos inspektoriumi bus mokytojas p. Kalninas, latvys, baigęs komercijinį skyrių Rygos Politechnikos Instituto. Mokslas tęsiasi 6 metus.

“Vienybė”.

Šiauliai. Vėl krašto kultūrai naujas pavojus grąšina, pavojus ypač skaudus, jog ateina iš nelaukiamos visai pusės: didžiausią dalį — arti 3 tūkstančių dešimtinių — priklausančios senajai grapienei Zubovienei — Šiaulių Ekonomijos žadama parduoti valstiečių bankui, kuris, žinoma tvirtai prisilaikydamas savo dabartinės kolonizacinės politikos pasiskubins iš visų pusių miestą apsupti naujasėdijomis. Ir sunku dabar pasakyti, ką čionai daugiau kaltinti galima: ar tuos, kurie aplinkybių prispirti turi kuogreičiausiai šiokių ar tokių būdu likviduoti didžiausią Ekonomijos dalį ir nustoję vilties išparceliuoti žemę vietiniams valstiečiams, žada ją val. bankui parduoti, ar tuos lietuvių valstiečius, kurie galėdami tą žemę mažais plotais išpirkti, ramiai sau laukia, kaip ant jų išsėdėtos, išprakaituotos žemės, išsiskynys svetimieji... O visgi noriu dar tikėti, jog tasai smūgis dar gali aplenkti; nes tarp žmonių tą dalyką vest galinčių ir manančių, greta visai mums svetimų, randu ir tokius, su kuriais ikišiolai greta mėginom tiesti mūs jaunosios kultūros takus...

Visgi tikiu, jog pelenai didvyrių nenuoramų, radusieji sau atilsį Sibirijos laukuose, kaulai kankinių, su kuriais jiems kadaise senai—senai prisieidavo kartu svajoti apie šviesesnę šalies ateitį, nurodys jiems, įkvėps jiems sveiką mintį, pastumę jų energiją prie išgelbėjimo to žemės ploto.

“Liet. Žinios.”

IS LIETUVIAKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

BROCKTON, MASS.

(Žalgirio apvaikščiojimas).

Brockton'o lietuviai jau seniai pradėjo rengties prie šaunaus apvaikščiojimo 500-metų sukaktuvių garsios kovos ties Žalgiriu. Visos devynios vietinės draugijos išrinko iš savo tarpo atstovus, kurie sudarė Rengiamąjį Komitetą ir stojo stropiai prie darbo. Komitetas susižinojo su vietiniu klebonu ir pradėjo rūpintis kalbėtojais ir apvaikščiojimo programu. Tapo nutarta užkviesti sekančius kalbėtojus: kun. Žilinską iš Bostono, kun. Urbanavičių iš Lowell'o, p. Bagočių iš Bostono ir vietinį kleboną. Visi kalbėtojai su mielu noru prisižadėjo atsilankyti iškilmėn. Vietinis klebonas tada stojo darban su Komitetu. Choras pradėjo rengties su dainomis; į kalbėtojus tapo užkviesti dar du mokslaeiviai: vienas iš kolegijos, kitas iš augštosios

mokyklos; viena mergaitė mokinosi daklamacijų; be to, Komitetas užkviėtė p. J. Vaičiuną, Valparaiso universiteto studentą, su kalba. Darbas pradėjo virte virti: juk apvaikščiojimo programas turėjo susidėti iš mažų mažiausiai penkiolikos kšnelių!

Viskas klostosi kuopuikiausiai — ikikol “Keleivio” redakcija neatrašė vietiniams socialistams laiško ir nepasiulijo kalbėtoju d-rą Joną Šliupą.

Čia ir pasirodė pradžia suirimo. Komiteto nuomonės pasidalino. Užkviesti kunigai atsisakė apvaikščiojime dalyvauti, jei Šliupas atsilankys su savo misija. Jie pasakė, kad jokių būdu negali stoti ant vienos platformės su Šliupu, negali dirbti su juo išvien, nes Šliupo atkeliavimas į Naująją Angliją turis visai kitokią tikslą, nekaip kalbėtojai turi savo omenyje. Negalime — sakė jie — vieno darbo dirbti su Šliupu, nes jis mūsų darbą griauja. Tai taip — sakė jie — jeigu būtumime murininkais ir statytumime brangų murą, o talkon pasišauktumime žmogų, kursai moka tik griauti, o ne statyti. Kaip tuomet tokia talka išrodytų, kokius vaisius neštų?...

Tai-gi kilo maišatis. Socialistai, matydami, kad gali išeiti betvarkė, buvo pradėję manyti, kad būtų geriau atsikviestus Šliupą kiek vėliau, vien tik savosios kuopos socialistams ir tokiems žmonėms, kurie nėra dar jo matę ir jo kalbų girdėję. Bet ne visi socialistai taip manė. Atsirado karštuolių, kurie pradėjo rėkti: “Ko tiek kunigų gali bijoti vieno Šliupo?” Buvo atsakyta, kad kunigai Šliupo nesibijo nekiek, tik nenori mainyti savo principų, negali eiti išvien su bedieviu.

Pasidarė dar didesnis urmas. Žmonės, buriais susirinkdami, visaip svarstė Šliupo prakalbą. Vieni sakė: “Kad Šliupas užkviestas, tai tegul kalba, bet tik apie reikalą, surištą su ta tautiška švente”. Kiti, geriau pažindami Šliupą ir kad jo siekiu yra griauti krikščionybę, sakė, kad Šliupo nereikia visai įsileisti su prakalba. Galop tapo nutarta įsileisti Šliupą ir duoti jam kalbėti, bet tik paskutinėje vietoje. Jeigu kalbės gerai, tai lai sau kalba; jeigu ne, tai pirmininkas paduos raštelį “Kurėjų Kurėjui”, kad nustotų kalbėjęs, nes jo kalba netinka. Jei Šl. pirminko nebutų paklauses, tai klausytojai turėjo pasikelti ir išeiti laukan arba — kad ir su kiaušiniais...

Taip tai kalbėjo žmonės, ir klegesys tęsėsi gan ilgai. Galų gale Šl. tapo užkviestas vardu aštuonių vietinių katalikiškų draugijų, šv. Antano dr. iš Stoughton'o, Mass., šv. Kazimiero iš Taunton'o, Mass. ir šv. Roko parapijos (net parapijos! Red.) Brocktone — žodžiu, visuomenės, kuri yra katalikiška ir kuri yra pasiūžusi tesilankyti vien katalikiškose prakalbose. Šv. Roko parapijos kasininkas pasakė šitaip: “Kad mes nebutumime norėję kunigų ir butumime bedieviai, tai mes kunigų nebutumime užsikvietę — tai “musėk” jų norime, kad kviečiame” (Tai anot rusiško priežodžio: ir Dievui žvakė ir velniui kažgera. Red.).

Atsakymo ilgai nuo Šliupo negaunant, vėl pradėjo rasties šiokia—tokia tvarka. Tapo pasamdyti kiti muzikantai ir pradėta taisyti programos. Bet nelaimė! vietinis klebonas tapo pašauktas į rekolekcijas, kuomet kun. Žilinskas iš Bostono parašė jam laišką, kad iškilmėje neda-

lyvausias sykiu su Šliupu. Klebonas tą laišką perskaitė tik sugrįžęs iš rekolekcijų, subatoje rugsėjo 3 d., o apvaikščiojimas turėjo atsilikti į trečią dieną panedėlyje, rugsėjo 5 d.

Tuomet pasidarė visiškas suirimas. Komitetas bėgiojo pas kun. Žilinską ir vietinį kleboną. Klebonas atsakė, kad jeigu nei vienas kunigas nedalyvaus, tai juk jis negalys patvirtinti Šliupo darbus. Kun. Žil. pasakė, kad su Šliupu negalys jokių būdu sėbrauti. Taip bebėgiojant, vieniems bekeikiant, kitiems bedainuojant, ir atėjo rugsėjo 5 d. Žmonės pradėjo rinkties parodon, nors programos buvo suiręs. Draugijos pasigailėjo jau padarytų didelių išlaidų ir sutiko parodoje dalyvauti. Taip-pat klebonas išsiuntė giesmininkus ir deklamuotojus.

Paroda ėjo nuo lietuvių bažnyčios Montello'je į Brockton'ą svarbiausiomis gatvėmis. Maršavo 800 vyrų su Amerikos ir Lietuvos vėluvomis. Paroda buvo daili ir jaja gerėjosi netik lietuviai, bet ir kitataučiai.

Į salę susirinko apie 1200 žmonių. Šliupo su Bagočium prisiėjo laukti ištisą valandą. Įkaitę žmonės nenorėjo taip ilgai laukti, todėl ir pradėjo reikalauti kalbų nuo studentų: Vaičiuno ir Vermauskio. Tuomet pirmininkas Juozas Vaičiunas atidarė programą. Po jo kalbėjo miesto viršininkas Clifford, Ramanauskutis padeklamavo; buvo keletas dainų ir Milo Burke's orkiestra atgrojo keletą maršų.

Tadą tik atsirado Šliupas ir tuojau pradėjo kalbėti. Jo kalba tęsėsi apie dvi valandas: joje buvo visko — tik labai mažai apie Žalgirį. Daktaras kalbėjo truputį apie Vytautą ir jo pergale minėtoje kovoje, bet toliau varė apie baudžiąvą, darbininkų padėjimą, dvasiškijos turtus ir neapsišvietimą. Galop pasakė šitaip: "Turbūt perilgai kalbu. Ar ne? — Na, tai dar apie vieną dalyką priminsiu. Prisiminsiu apie tikėjimą, tą vieną, prieš kurį kariauju ir kariausiu, kad man ir gyvybę reiktų padėti!"... Toliau pradėjo kalbėti prieš katalikų tikėjimą ir bandė net prirodyti, būk tas tikėjimas nėsas jokių tikėjimu. Katalikams toks užsipuolimas nepatiko, bet jie vis dėlto užsilaike romiai, kuomet socialistai padavė kalbėtojų bukieta. Koks tai puscicikis tuo tarpu dalijo po gėlelę merginoms, bet šios metė jas šalin.

Po Šliupo kalbėjo Bagočius ir — vėl prieš katalikus. Pradėjo šv. Rašto palyginimu apie devynias—dešimts gerų avelių ir vieną paklydusiąją. Kristus, mat, palikęs devyniasdešimts devynias avelės ir ėjęs ieškoti vienos paklydusios, o čia, mat, kunigai apleidę 1500 avių dėl vieno Šliupo... Tegul Šliupas, girdi, varo jas į peklą!...

Po Bagočiaus kalbos buvo deklamacijos, po jų Jeronimas Vaičiunas atsistojo ir pasakė, kad klausytojai tokių kalbų, kokias laikė Šliupas ir Bagočius, visai nesidėtų sau į galvą. Šoko ant kojų Šliupas ir Bagočius ir norėjo kalbėti, bet jiems balso nedavė. Paskui Šliupas pareikalavo 15 dol. už kalbą, bet kasininkas su apvaikščiojimo pirmininku pasiūlė tik 80 centų, t. y. kelionę iš Bostono ir atgal. Iš to pasidarė piktumas, ypač Bagočiui, kursai norėjo kalbėti net iki vienuoliktai valandai. Bet kadangi jaunimas ir be to jau seniai norėjo šokti, o ne kalbų klausyties, tai salė tapo užleista šokikams. **Parapijonas.**

WESTFIELD, MASS.

Labor Day metu šv. Kazimiero draugija iškilingai apvaikščiojo vėliavos pašventinimą. Pašventinimo apeigas atliko kun. Jakaitis iš Clinton'o. Pašventinus vėliavą buvo atlaikytos iškilingos šv. Mišios, kurių dievotai klausė netik vietiniai lietuviai, bet ir daugelis iš Holyoke'o, Northampton'o ir South Deerfield'o. Taip-pat garbus svečias pasakė lietuvišką pamokslą, prie aplinkybių pritaikytą. Jisai ypač patiko, kad čia Dievo žodis vos du syk į metus girdima lietuviškoje kalboje.

Po malonių bažnytinių pamaldų, kurios nusitęsė iki dvyliktai valandai, buvo atlikta šauni paroda. Tai buvo pirmas lietuvių viešas pasirodymas šiame mieste. Toje demonstracijoje dalyvavo vietinės lietuvių ir lenkų draugijos, taip-pat lietuvių draugijos iš Northampton'o ir Holyoke'o. Demonstracijoje dalyvavo ir kun. Jakaitis su vietiniu klebonu Fitzgerald. Paroda nusisekė. Draugijų šanariai uniformuose kareiviškai žingsniavo į taktą dviejų benų. Šalysiais daugelis moteriškių ir merginų, sekamos parodą, su pasididžiavimu žiūrėjo, kaip jų mylėtieji tiesiai drožia!

Atlikus demonstraciją po trumpam pasilsui pradėta prakalbos. Lenkų kolegijos mokinys Kavaliauskas apsakė Lietuvos istorijos Vytauto periodą. Kun. Jakaitis paaiškino reikalingumą knygyno ir laikraščių skaitymo. Prieš tos progos tam tikslui parinkta aukų. Ant pabaigos antru kartu kalbėdamas patarė lietuviams organizuotis į parapiją, išsirinkti kolektočius, rinkti mėnesinę mokesį busiančiai bažnyčiai ir daryti lietuviškus vakarus padauginimui ineigos. Kalbėtojas užbaigė perstatydamas blaivininkų draugijos viršaitį, p. Norkūną. Pastarojo kalbos turinys buvo labai įvairus. **"Draugo" žinnesys.**

MINERSVILLE, PA.

Buvo tai aštuntą valandą vakare, rugsėjo 5 d., "Darbininkų šventėje."

J. Vierbickis su peiliu papiovė A. Vozniaką. Abudu buvo geri draugai ir mylėjosi su alučiu ir degtine darbininkų šventėje. Vierbickas turėjo pas save savo draugą svečiuose ir numylėjo jį taip, kad ir pats ir svečias visai nusigėrė ir galop pradėjo muštis kumštimis. Bet kumščių neužteko. Vierbickis pagriebė duonriekį peilį ir pabardęs Vozniaką į šonus, durė tiesiog į širdį. Atlikęs tą nedorą darbą, V. išėjo į miestą ir smuklėje gėrė alutį, lyg nieko nebūtų atsitikę.

Tuo tarpu namuose kilo riksmas, ir tapo pašaukta policija. Atėjo trys valstijos policijantai (State Police) ir atsivedė su savim baltą šunį. Tam šuniui jie parodė negyvelį ir liepė ieškoti kaltininko. Šuva apuostė negyvelį ir išėjo Vierbicko pėdomis. Policijantai pasiliko ant vietos ir klausinėjo susirinkusiųjų žmonių, kaip visa nelaimė atsitiko, — tik sugrįžta šuva ir duoda policijantams žinią, kad kaltininkas atrastas. Policijantai tuojau šoko ant arklių, šuva bėgo prieš juos ir nuvedė į smuklę, kur V. gėrė; paskui policijantams įėjus į vidų, parodė kaltininką, kursai ir tapo tuojau suimtas.

Užmuštasai Vozniak paliko moterį su šešeta vaikų.
Ten buvęs.

Iš Amerikos.

Reikalauja nuo kompanijos sugražinimo pavogtų pinigų.

Pittsburg, Pa. Sausio mėnesyje š. m. nekuriam Jonui Schmidt iš Cincinnati, Ohio, pavogta dešimts tūkstančių dolerių, kuomet jis lipo iš trūkio Baltimore & Ohio linijos. Dabar Schmidt patraukė minėtąją kompaniją teisman, reikalaudamas sugražinimo pavogtų pinigų. Jis tvirtina, jog vagystė buvus papildyta ant kompanijos savasties, todėl pastaroji ir turinti atsakyti. Šioji byla bus viena žingeidžiausių, tik reikia abėjoti, kad skundėjas laimėtų ką nors.

Beprotė papildė žmogžudystę.

Bridgeport, Conn. Vietiniame bėpročių name buvo toks atsitikimas. Viena ligonių neapkentė kitos, dar jaunos merginos, buvusios prancūzų kalbos mokytojos, ir, dažiurėtojams išėjus iš kambario, puolė ant jos ir pasmaugė. Dabar bėpročių namo užveizdėtojai busią patraukti atsakomybėn už nedažiurėjimą jiems pavestų ligonių.

Kova su geležinkelio kompanijomis.

New York, N. Y. Vietiniai vaizboriai sukilo prieš geležinkelio kompanijas už kėsinimosi pakelti mokestį už prekių pervežimą. Kompanijos teisinasi tuomi, būk nepakėlus mokesties joms reikšią bankrutyti, gi vaizborių advokatai tvirtina kompanijas ne tik gerai uždirbant, bet esant suokalbyje su trustais ir jų prekes pervežant už daug žemesnes kainas, negu kad moka neprigulintieji prie trustų vertelgos.

Ekspliozija ant laivo.

Fort Monroe, Ark. Ant kariško laivo "North Dakota" ekspliodavo aliejus, kurį vartojo kurui. Ekspliozija užmušė ant vietos tris pečkurius, o devynis laivininkus gana sunkiai sužeidė. Nelaimės priežastis dar neištirta.

Ištekėjo už japoniečio.

Springfield, Ill. Freda Gast, gražiausia mergina visame St. Louis'e, Mo., ištekėjo už japoniečio Yukinebu Yamato, kuris nei gražumu, nei turtu, nei jokiais gabumais neatsižymi ir neturi jokio titulo. Jaunavedžiui 28, o nuotekai 19 metų.

Aviatoriaus nepasisekimas.

Boston, Mass. Aviatorius Ralph Johnstone išbandydamas Wright'o sistemos aeroplaną pakilo keliasdešimtis pėdų augštyr ir negalėdamas mašinos suvaldyti, staiga krito ant žemės. Aeroplanas susiskaldė į šmotelius, bet Johnstone'as stebuklingai išliko gyvas, vien tik lengvai tesusižeidęs.

Didelė nelaimė ant ežero.

Ludington, Mich. Gražus laivelis "Pere Marquette" susikūlė pusiaukeyje ant ežero Michigan ir nuskendo, o su juo ir 29 pasažieriai. Buvo tai ekskursijos laivas, plaukiantis iš Ludington į Milwaukee. Viduryje ežero esant, į laivą pradėjo sunktis vanduo. Tuo griebtasi už pompų, bet tos mažai begelbėjo, ir "Pere Marquette" pradėjo skęsti. Tuomet bevieliniu telegrafu pašaukta pagelbon pervažą No. 17. Kuomet pastarasis prisiartino prie skęstan-

čio, laivo, tas staiga plyšo pusiau, o jo keleiviai akies mirksnyje atsirado vandenyje. Pervazo vyrams pasisekė išgelbėti 33 ypatas, 29 asmens rado mirtį ežero gelmėse.

Išsigando koleros.

Washington, D. C. Sveikatos skyrius ir laivyno ligonbučiai nesigaili triuso, idant apsaugojus Suvienytas Valstijas nuo baisios viešnės—koleros, kurią galėtų atvežti iš Azijos arba Europos. Pastaruoju laiku ta liga sergama Rosijoje, Vokietijoje, Italijoje ir net Prancūzijoje, taigi lengvai gali būti pervežta emigrantų į Ameriką. Sveikatos departamentas paskyrė kelis daktarus, kurių priedermė — gerai apžiūrėti kiekvieno laivo pasažierius, ir jeigu atsirastų tarp jų ligoniai, nusiųsti juos į tam tikrus ligonbučius ištyrimui, kokia liga jie serga.

Prie tokio atsargumo, reikia tikėtis, kolera pas mus nepasirodys.

Milijonai visasvietinei parodai.

Kalifornijos valstijos legisliatura (teisdavystė) paskyrė dešimts milijonų dolerių įrengimui visasvietinės parodos San Franciscoje 1915 metais. Pats-gi San Francisco duosiąs tam tikslui septynis milijonus, penkis šimtus tūkstančių dolerių.

Hotelio savininko vargas.

Trempealean, Wis. Šitame mieste užsidarė neaprubežiuotam laikui hotelis Utter, kadangi jo savininkas negalėjo užlaikyti tarnaičių—merginų. Nespėdavo parsitraukti jas iš kitų miestų, kaip, žiūrėk, jau ir išteka už hotelio svečius. Mat tame mieste stokuoja merginų, užtai norintieji apsivesti apsigyvendavę hotelyje, ir kaip tik pasirodydavo tarnaitė, tuoj laimingesnis imdavęs ją už pačią. Vargas su tarnaitėmis privertęs savininką visai hotelį uždaryti, negut savo kaštais vien kitiems pačias pristatinti.

Brangus straikas.

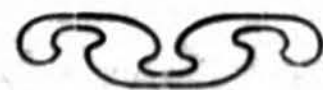
Philadelphia, Pa. Sulyg Philadelphia Rapid Transit kompanijos išparodymų, paskutinis konduktorių ir motormonų straikas pavasaryje atsiėjęs kompanijai du milijonų, tris šimtus tūkstančių dolerių, o straikieriai trotilę milijoną dolerų algomis.

Gazo ekspliozija.

Grand Rapids, Mich. Gazo įstaigose kompanijos Grand Rapids Gas Co. pasidarė ekspliozija, kurios pasekmė — vienas darbininkas mirtinai, o šeši gana sunkiai sužeista. Darbininkai dėjo naują rezervuarą, iš kurio veržėsi po biskį gazas, iki kol neprisirinko jo ikvaliai, kad uždegus degtuką eksplioduoti. Medžiagiškos blėdies pada-ryta į 70 tūkstančių dolerių.

Nauja moterų lyga.

New York'e, N. Y., susitvėrė moterų lyga po vardu International Pure Milk League, kurios užduotis bus prižiūrėti, kad pienai parduotų gryną pieną, be jokių nesveikų primaišų arba vandens. Prie lygos prigulės moteris viso civilizuotojo pasaulio.

POLITIŠKA PERŽVALGA.

Prancuzija.

Pas prancuzus nieko naujo neatsitiko, tik prezidentas Fallieres buvo nuvažiavęs į Šveicariją, iš kur sugrįžęs apreiškė premieriui Briand'ui tik tiek, kad Šveicarijoje briežukai yra labai pigūs, o namai švarūs.

Belgija.

Brussellėje atsiliko šešioliktasai tarpparlamentinis susivaižavimas. Atvyko 800 atstovų. Savo kalboje Belgijos užsienių dalykų ministeris Beernaert pažymėjo, jog šiuo laiku pasaulyje stovi po ginklu 14 milijonų kareivių, ir jų užlaikymas atsieina 1,000,000,000 dolerių.

VARDAN TEISYBĖS.

Reikalingas platesnis paaiškinimas apie bažnyčios turtus.

Kokioje prasmėje yra suprastina, būk bažnyčios turtai būtų vyskupų savastis? Arba kitais žodžiais, buk bažnyčios turtas turi būti ant vyskupo aprašytas, kad vyskupas vienas galėtų bažnyčiose turtą valdyti?

Mūs menkai apšviestieji žmonelės kaikurie labai piktinasi iš to ant vyskupų aprašymo bažnyčios turto, nes sako jie: "Jeigu vyskupai patį neduoda nei cento ant bažnyčios, tikslai vieni žmonės sudea pinigų, nuperka žemę ir pastato bažnyčią ir viską, kas bažnyčioje yra reikalinga, kaipgi jie gali neturėti tiesą ir valdyme tų daiktų? Štai kaip tikrai yra: mūsų žmonės nesupranta nei to dalyko, kad iš ko jie sykį padarė Dievui auką, jau tas daiktas nuo šiol daugiaus nepriguli jiems patiems, tikslai vienam Dievui, o Dievas ką pašaukia prie valdymo to daikto, iš jo ir pareikalaus varžaus atsakymą, ant ko jis apvers arba sunaudos daiktą Dievui paaukautąjį. Taigi supraskite gerai visi, kurie turite bent kibirkstėlę tikėjimo ir Dievo ir artimo meilės savo širdyse, kad nei vyskupas, nei kunigas, nei patsai popiežius, nei tie žmonės, kurie daro aukas net ir didžiausias bažnyčioms, neyra tikrais viešpačiais aukų Dievui padarytų. Sakau tikrais viešpačiais, nes nei vyskupas neturi tiesos vienas be partaties kitų bažnyčios narių ir labai svarbaus reikalo parduoti bažnyčios turtą. Parodykite man jį, rėksniai, bent vieną pavyzdį, kur vyskupas pardavė bažnyčios turtą ir pinigų susidėjęs į kišenių savo privatinei naudai, žmonėms špygą parodė? Argi čia ne mažų vaikų diskusijos? Eikite ir pažiūrėkite į Europos bažnyčias, tai netoki bažnyčios turtai, kuriuos taipgi vyskupai valdo! Eikite į Pragę, Čekijos sostinę, ir apveizdėkite švento Vito bažnyčią, kuri pradėta statyti dešimtame šimtetyje, ant kurios lig šiol išduota daugiaus, kaip šeši milijonai koronų, o da neužbaigta ir kažin kada bus užbaigta, o ir toji bažnyčia vyskupo valdoma, kodėl vyskupas neparduoda jos ir pinigų sau neprisavina? O mažatikiai, mažatikiai, kur yra mūsų laikuose tikėjimas? **Kun. P. Saurusaitis.**

NEDELDIENIO KONCERTAS UŽDYKĄ.

Kiekvieną nedėdienį popietų Sans Souci parke Openheim'o orkiestra išpildo programą bažnytinės muzikos. Inėjimas į parką uždyką kiekvienam. Yra jame pilna visokių pasilinksminimų, ikvaliai suolų pavėsyje. Žėdnas gali užsiganėdinti.

ŠYŠKŠTUOLIO VESTUVĖS.

Pasaka. Iš angliško paėmė J. K.

— Greičiau! — suriko. — Tas vanduo šaltas, kaip ledas, o aš juk neturiu žieminių drabužių. Po galų toks kvailas užsispyrimas!

— Ura! dabar jau pag-g-g-gavai! — sušuko Zebas barškindamas dantimis, kada ant galo Matilda sugriebė virvę. — Dabar tik laikyk dr-ručiai, ir aš būsiu ten. Laikyk dručiai!

Jis jau buvo iki pažastų iniršusiam vandenyje ir stai-pėsi, kad vaga nenuneštų.

— O, Zebai, Zebai! — sušuko pati, matydama, kaip jos vyras numuštas nuo kojų pasiutusios sriovės, šoko į vandenį, kaip žuvis ir plaukė tiesiog ant baisaus sukurio.

— Trauk mane! — suriko, iškišęs galvą. — Traukkk! Ar nepajiegi?!

Matilda stenėjo, kaip mašina, ir traukė vyrą iš viso vieko, bet ką čia padarysi? Sriovė nešė jos vyrą ir traukė ją pačią gilyn.

— Aš negaliu tavęs išlaikyti, Zebai! — šaukė perimta baimės. — Aš slystu, aš....

Umai ji parklupo vandenyje, ir virvė išsprudo iš jos rankų.

Išlipus ant kranto ėmė šaukti nesavo balsu:

— Gelbėkite, gelbėkite!

Vanduo su baisiu smarkumu nešė Zebą į sukurį.

Matilda suriko ir užlaužė rankas. Su perimtomis baimėmis akimis sekė paskui vyrą, nešamą sriovės. Zebas buvo jau netoli sukurio, mirtis jam žiūrėjo į akis, kaip štai stauga nušvito netikėta viltis. Netoli sukurio iš po vandens kyšojo akmens viršūnė. Zebas jį pamatė. Kaulotos jo rankos su nevilties stiprumu yrėsi prie krumplėtos akmens nugaros. Jis nedaug ką buvo iš kelio. Da valandžiukė, vienas, kitas desperatiškas pasistengimas, ir Zebas užsiriogolino ant akmens. Buvo išgelbėtas.

— Ačiū Viešpačiui! — sušuko Matilda. — Dabar turiu atrasti kokį žmogų, kad jį iš ten išimtų. Virvę pasieks, bet kokio reik drutumo, kad jį ištraukti?

Nubėgo pas tiltą ir papasokojo sargui atsitikimą su savo vyru.

— Aš taip ir mislijau, kad įlis į bėdą, — tarė sargas be jokios užuojautos. — Didelė jo laimė, kad jį sukurs nesumalė į miltus.

— Ar negalėtumite jo ištraukti? — maldavo Matilda. — Mudu tik šįryt susiženijova, ir...

— Pažiūrėsiu, — atsakė sargas abėjutiškai.

Ejo paskui ją, suvis nesiskubindamas ir šaltai rukė savo pypkę, tarytum norėdamas parodyti, kad jo negali sujudinti toks niekniekis, kaip nuskendimas tik ką apsi-vedusio vyro.

Atėjęs ant vietos, sargas ėmė žvalgyties.

— Jis tenai, p. Muitininke! — šaukė pusiau apalpusi jaunavedė. — Tenai, ant ano akmens.

— Matau, — atsakė milžinas, ramiai traukdamas iš pypkės.

— Ar tamsta jo neišgelbėsi? — maldavo Matilda.

— Ar misliji, kad jis to vertas? — susiraukė muitininkas. — Juo mažiau tokių žmonių, juo geriau.

— Ką tamsta kalbi? — užsidegė jaunavedė.

— Ką? Nieko. Aš tik sakau, kad tamstos naujasis vyras yra žmogus, kurs myli skriausti artimą. Aš atmenu jį gerai, nors jis manęs nepažino ten pas tiltą. Jis sykį su manim taip biauriai pasielgė...

— Man labai gaila! — pertraukė Matilda. — Bet ar nematote, kad vanduo kyla ir mės neturime daug laiko? Jau beveik apsemė akmenį. Kyla smarkiai!

— Taip — šaltai atsakė sargas. — Paprastai tokiuose karščiuose, kaip dabar, sniegas ant kalnų tirpsta ir nuo to upė pradeda tvinkti. Vanduo kyla gana greit.

Ir jis pažiūrėjo tenai, kur Zebas bestovėdamas ant akmens neramiai dairėsi ant užančios sriovės, kuri jau apsemė jo puspadžius.

— Ei, žmogau, — šaukė nerimstančiu balsu. — Pagauk tą virvę ir ištrauk mane ant kranto.

Iš viso vieko metė virvę drebančia ranka, bet teip smarkiai ir tikrai, kad sargas ją išsyk pagavo.

Pririšęs virvę prie krumo, milžinas vieton gelbėti įsidėjo rankas į kišenių.

— Ar ne ištrauksi manęs? — šaukė Zebas. — Greičiau! Vanduo kyla labai sparčiai. Neužilgio mane nuneš!

— Tas tiesa, — atsakė šaltai milžinas. — O tu nepajiegi išplaukti. Rankos persilpnos. Bet jos nebuvo persilpnos nuskriausti Joną Kernių, šešeri metai atgal. Turėjai užtektinai pajiegti parduoti jo namus, kada jis sirgo ir buvo be darbo. Buvai gana stiprus išplėsti nuo jo 300 dolerių, paskutinius, ką jis turėjo. Atsimeni tą viską?

— Kas tau galvoj' apie mano reikalus? — atsakė Zebas drebančiu balsu. — Greičiau, ištrauk mane, aš negaliu čia išlaikyti. Aš visas peršalau, o vanduo jau apsema mano kojas.

— Taip, o mano moteriškei ar nebuvo šalta, kada ją išmetei iš namų? Tada snigo atsimeni? Taip, aš esmi Jonas Kernius. Užsiauginau sau barzdą nuo to laiko. — Čia jis paglostė savo barzdą. — Tu nepažinai manęs pas tiltą, bet aš pažįstu tave gerai, tu senas kučkaili, ir jei nori, kad tave ištraukčiau, tai turi man užmokėti.

— Užmokėti? Kiek? — karštligiškai užklausė Zebas, dabar jau tikrai pažinęs tą žmogų. — Greit, greit, vanduo jau apsemė mano kulnis. Kiek?

— Turi man duoti tris šimtus dolerių, lygiai tiek kiek neteisingai nuo manęs nulupai, išvarydamas mane sergantį iš namų. Duok tiek, tai būsiva atsiteisė.

Skausmas atsimušė ant Zebo veido, nes pinigai tai buvo jo kraujas, ir da trys šimtai dolerių! Tai lyg kas vertų su peiliu į širdį. Valandėlę žiūrėjo jis į sargą sugauto vilko akimis.

— O, užmokėk jam! — meldė Matilda. — Vanduo jau beveik siekia tavo kelių. Aš jam atskaitysiu. Čia yra daugiau, kaip jis reikalauja, ir pradėjo skaityti auksą.

— Ne, ne! nedaryk to! — suriko jai šykštuolis. — Aš pats išlipsiu ant kranto.

Jis nusitvėrė už virvės.

— Tik atsargiai su ta virve, — persergėjo muitininkas. — Jei išrausi tą krumą iš šaknų, kur tada dingsi?

— Duosiu tau šimtą penkiasdešimtų, — sušuko Zebas, paleidęs virvę.

Milžinas pakratė galvą.

— Du šimtu! — šaukė Zebas.

Tas vėl pakratė galvą.

— O, Zebai! — meldė Matilda. — Juk matai, kad tu prigersi. Leisk man užmokėti jam tris šimtus. Tu jam vis tiek kaltas. Duok man užmokėti!

— Du šimtu penkiasdešimtų! — derėjosi Zebas grieždamas dantimis.

Sargas apsisuko ir pradėjo eiti namon. Tuomsyk vanduo jau beveik siekė Zebo liemens. Jis ką tik galėjo pastovėti ant akmenio, nes sriovė ėjo smarkyn.

— Imk tris šimtus! — sušuko desperatiškai. — Užmokėk jam, Matilda, užmokėk greit!

Matilda įspraudė jau atskaitytus tris šimtus į milžino delną. Tas perskaitė juos da sykį ir įsidėjęs į kišenių, karčiai nusijuokė.

— Dabar jau atsilyginome, — tarė.

Tuojaus apsisuko, sugriebė virvę ir su meškos stiprumu traukė pusgyvį, gurguliuojantį Zebą iš upės. Už kelių minutų jaunavedys buvo išgelbėtas. Sargas paėmė jį už apikaklės ir išvilko ant kranto. Bemantant sukūrė ugnį ir išdžiovinęs jo drabužius, nuėjo namon.

— Šiuom pasibaigia mūsų vestuvės, Matilda, — tarė Zebas jau visiškai atsipeikėjęs. — Vienok aš važiauvau nenorėdamas, — pridurė.

— Ne, Zebedėjau Witherspoon'e! teip nebus! — šaukė Matilda, rūščiai sutraukus skruostus. — Da ne pabaiga mūsų kelionės. Dabar, kada mūsų drabužiai išdžiuvo, turime grįžt į miestą, pasisamdyti geriausią karietą iš Lango tvarto ir atliksiva pošliubinę kelionę priderančiai ir žmoniškai, be jokių sūrių, sausainių ir blynelių, tik turime suvalgyti gerus pietus. Taip-gi kad aš daugiau nematyčiau derybų su muitininkais ir negirdėčiau apie skriaudimą žmonių!

— Matilda! — dejavo Zebas.

— Taip, Matilda, tavo tikroji, šiandien vesta moteriškė, kurią pažinojai per penkioliką metų, o dabar gailiesi iškelti jai priderančią veseliją, nors turi tūkstančius bankos ir da skriaudi tokius vargšus, kaip Joną Kernių. Nebereikalo žmonės tave vadina šykštuoliu—titnagiū.

— Paliauk, Matilda, aš pats matau, kad buvau per daug kietas, — teisinosi Zebas. — Žinai, ką dabar padarysiva. Važiuosiva atgal į miestą, sustosiva viešbutyje pas Huberį ir suvalgysiva gerus pietus su oisteriais, vištukais, ir — ir visukuom. O paskui grįšiva pasivažinėti.

Padarę tokią sutartį, juodu parvažiavo atgal per tiltą ir prasilenkė su sargu, kurs nieko nesakė, tik juokėsi, žiurėdamas į suklypusį vežimėlį.

Kada ant rytojaus juodu sugrižo pas tiltą, tai muitininkas vėl nusijuokė ir su pasigėrėjimu žiūrėjo į žvilgančius ratus geriausios Lango karietos.

— O ką, ar dabar jau užmokėsi, ar vėl plauksi per upę, p. Witherspoon'e — tyčiojosi sargas.

— Gal užmokėsiu, — atsakė Zebas ir paduodamas du doleriu biskį sugriežė dantimis.

— Taip bus pigiau, — tarė sargas, šypsodamasis. — Paprastai neužsimoka per daug laikyti žmones už nieką, ypač čia kalnuose. Dailią karietą pasisamdėte.

Zebas neatsakęs nieko, drožė per tiltą. Iš patemptos lūpos ir surauktos kaktos buvo numanu, kad jis giliai mislija, vienok — nekurių įdomių daigtų šioje pasaulėje negali suprasti.

DRAUGAS

**KATALIKISKAS LAIKRASTIS.
PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS.**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antraštu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

SKAITYTOJŲ ATYDAI.

Primename visiems "DRAUGO" skaitytojams, kurių prenumerata jau pasibaigė, kad laikas ją atnaujinti, kitaip busime priversti sulaikyti laikraštį.

Kas prisijus mums prenumeratą už visus metus išaugšto, tas gaus uždyką gražią knygą vertės 1 dol.

Neapturėjęs nors vieno "Draugo" numerio, nelauk trijų mėnesių, bet tuojaus duokite žinią "Draugo" administracijai.

"DRAUGO" Administracija.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Praeitą savaitę Amerika pirmą kartą matė didžiausią katalikų susivaišavimą. Montreal'yje, Kanadoje, atsiliko dvidešimt pirmas iš eilės Eucharistiškasis Kongresas. Atvyko popiežiaus legatas, kardinolas Vincenzo Vanutelli, kardinolas Logue iš Irlandijos, kardinolas Gibbons iš Baltimorės, apie 40 antvyskupių, šimtas su viršum vyskupų, tūkstančiai kunigų iš visų kraštų ir apie pusę milijono svietiškių katalikų. Kongresas prasidėjo rugsėjo 6 d. ir pasibaigė 11 d. Platesnį šito atsitikimo aprašymą paliekame kitam kartui, tuo tarpu gi paduodame trumpai Eucharistiškųjų Kongresų istoriją.

Eucharistiškųjų Kongresų įkūrėju buvo vyskupas Gastonas de Segur, kursai, matydamas visatinį atšalimą prie Švenčiausiojo Sakramento ir tiesiog paniekinimą ši-

tos paslapties, aplink kurią, kaip apie ašį, sukasi katalikų kultas, 1881 m. sušaukė į miestą Lille (Prancuzijoje) pirmą suvažiavimą sužaditimui senovės tikybinių jausmų prie to Sakramento. Pradžia buvo maža. Kongresan atvyko mažai kunigų ir svietiškių, bet vis dėlto sėkla tapo pasėta ir su laiku pradėjo nešti gausius vaisius.

Pradžioje Kongresai atsilikinėjo tai Prancuzijos, tai Belgijos miestuose, bet 1885 m. perėjo jau į Šveicariją. Į Friburgą, kur Lozanos ir Ženevos vyskupas Mermillod padarė iš jo įžymų atsitikimą. Aštuntas iš eilės Kongresas (1893 m.) tapo atlaikytas Jeruzolimoje, ir tenai tapo atiduota garbė Švenčiausiajam toje pačioje vietoje, kur sulyg padava Jezus liejo kruviną prakaitą. Pijus X. 1905 m. užkvietė Kongresą į Rymą, o 1907 m. vokiečiai parsi kvietė Eucharistijos garbintojus Metzan (Lotaringijoje). Sekančiais metais Kongresas atsiliko Londone ir atsižymėjo tuo, kad prisidėjo prie sugrąžinimo Anglijos katalikams senovės teisių ir išmetimo iš karaliaus prisiekos užgaunančių katalikų tikėjimą žodžių. Pernai Kongresas tapo sušauktas į Koloniją (Vokietijoje). Tenai 70 tūkst. vokiečių—katalikų stėjo procesijon — parodon, o milijonas žiurėtojų stovėjo gatvėse. Šiųmetis susivaišavimas perėjo visus kitus savo didumu ir gražumu. Delegatai tapo priimti valdiškai, kaip svečiai ne tik miesto, bet ir visos Kanados. Masonų, protestonų ir netikelių intrigos nuėjo niekais. Katalikai turėjo progą išreikšti viešai ir net demonstratyviškai savo tvirtą tikėjimą į tikrą buvimą Išganytojo Eucharistijoje, atšalėliai sugrįžti prie tikėjimo, o pašaliniai pamatyti galybę katalikų bažnyčios ir tikybos.

Paleista žinia, buk Seranton'o lietuvių parapija atėmė bažnyčią nuo vyskupo, išdavė vietomis tragiškus, vietomis juokingus rezultatus. Nanticoke lenkų šv. Stanislovo bažnyčia uždaryta, Olyphant'o lenkai smuklininkai bandė išmesti savo kleboną už tat, kad šis pasibarė ant jų už laikymą šokių subatvakariais; Dunmorės italai prikėlė prie bažnyčios durių uždraudimą savo kunigui laikyti pamaldas; Šenadoryje ir Mahanoy City'je sumišimai — vis tai dėlto, kad Augščiausiasis Teismas pripažinęs Seranton'o bažnyčią "žmonėms", ne airiui vyskupui. Iš to mat išeina, kad ne žmonės turi klausyti vyskupo, bet vyskupas žmonių, ir kad ne parapija turi taikyties prie bažnyčios įstatymų, bet bažnyčios įstatymai turi nusižeminti prie parapijos noro. Kadangi vienok romybę parapijose drumzdžia visados žmonės, kuriems rūpi ne tikėjimo ir bažnyčios gerovė, tik jos pažeminimas arba asmeniškoji nauda, tai aišku, jog neatsakomas supratimas Augščiausiojo Teismo ištarmės Seranton'o bažnyčios reikaluose gimdo tiesiog norą ir net reikalavimą, idant katalikų bažnyčios įstatymai apie valdymą bažnytinio turto ir dvasiškųjų parapijiečių reikalų aprūpinimą būtų sulaužyti. Štai šičia reikia įsitęmyti gerai, jog šitokių savo ištarmės pasekmių Augščiausiasis Teismas visai nenorėjo ir visai neturėjo jų savo omenyje išduodamas ištarmę. Teismai pažiūrėjo į reikalą iš vieno tik šono ir išdavė nusprendimą, kuris gali vienam patikti, kitam nepatikti, bet kuris nei kiek nepaliečia vyskupo jurisdikcijos. Vadinas, parapijiečiai — ar nori ar nenori — vis dėlto turi klausyti savo-

jo vyskupo ir be jo žinios nieko negali padaryti savoje bažnyčioje: negali išileisti bažnyčion nei vieno kunigo, kursai nebus patvirtintas dvasiškosios vyriausybės, o be kunigo juk negali būti mišių ir kitokių pamaldų! Šita tiesa yra aiški patiems vyskupo priešininkams, nes jie patį dar taip neseniai net du sykiu meldė duoti jiems kunigą, o nieko nepešę, rašė prašymą pas Apaštališkąjį Delegatą į Washingtoną. Gavo atsakymą, kad jeigu jie yra katalikai, tai turi pasielgti sulyg katalikų bažnyčios įstatymų, tuomet tik vyskupas jiems duos kunigą. Tuo tarpu teisėjas Newcomb apskelbė tolesnį nagrinėjimą bylos apie parapijos turto globą, o tatai tik parodo, jog "parapija" dar toli — gražu neatėmė bažnyčios nuo vyskupo; parapijos mitingas vienu balsu nutarė išnaujo atiduoti bažnyčios turtą vyskupo globai, paliepė išrinktai komisijai iškrapštyti iš parapijos namų "gaspadorių" Jurkų, Aponui vadinties šv. Juozapo parapijos prezidentu, o jo komitetui taip-pat ("trustees'ams") rinkti parapijos vardu pinigų; kun. Klenauskas prapuolė, kaip kirvis vandenyje... o tarp žmonių tyla, lyg nė nieko nebutų pasidare. Tai taip stovi Scrantono lietuvių parapijos reikalai! Jeigu kam rodosi, kad koks kunigas gali įeiti į Scrantono lietuvių bažnyčią arba teismas gali priversti vyskupą duoti kunigą savo priešams, tai štai faktas, kursai šneka pats už save.

Mieste Duluth (Minnesotoje) lenkų parapijoje išėjo kivrėai beveik dėl tos pačios priežasties, kaip ir Scrantone. Parapijiečių dalis nepanorėjo priimti kunigo, kurį buvo atsiuntęs vyskupas ir išmetė jį iš bažnyčios. Vyskupui atsisakius permainingai kunigą, tapo užvesta byla už bažnytinę nuosavybę (taip lygiai, kaip Scrantone). Tuo tarpu sietiškiečiai globėjai—trustees'ai išleido į bažnyčią kokį tai "kunigą". Dabar teisėjas Dibell išdavė uždraudimą (injunction) prieš tą "kunigą", kad nedrįstų daugiau eiti į bažnyčią. Teisėjas aiškiai pasakė, kad katalikų bažnyčios negali būti apverstos kitokiems siekiams, kaip tik Dievo garbinimui sulyg Rymo-katalikų bažnyčios įstatymų, ir kad pamaldas jose tegali laikyti vien katalikų kunigai esantieji vyskupo prižiūroje. Kas turi šiek tiek proto, tas gali išmanyti, kaip pasibaigs Scrantono lietuvių parapijos reikalai.

Juk teismo priedermė yra daboti, kad įstatymai būtų užlaikomi, bet nelaužomi. Joks teisėjas negali priversti vyskupo, kad sulaužytų savo bažnyčios įstatymus!

KAM PALESTINA TEKS?

Visame pasaulyje nėra kito žemės sklypo, už kurį būtų pakilę tiek tarptautiškųjų ginčų, kaip Palestina. Ne kalbant jau apie didžiosios Assyro-Babilionijos pranokėjus hittiečius, kanaaniečius ir t.t., Palestinos užgrovimui vedė kares izraelitai, filistinai, syrai, aigiptiečiai, babiloniečiai, assyrai, persai, makedoniečiai, rymiečiai, graikai, arabai, kryžiuočiai, saraceni, turkai, prancūzai, pradėjus nuo Napoleono I-jo, o ir šiandien Palestina yra da labiau siai varžoma šalis, nors jau keli šimtmečiai, kaip ji be pertrūkio pasilieka turkų rankose.

Nors Palestina prie Turkijos priklauso, tačiau, išskyrus pavienius viršaičius turkus, visą žemės plotą ap-

gyvenę laiko arabai, kurių net ir kalbos, atėję čia turkai, yra priversti mokyties. Šiandien, prie naujos valdžios, turkai stengiasi labiau surišti Palestiną su Turkija ir steigia mokyklas, kad praplatinti savo kalbą.

Arabų kalba jau daugiau kaip nuo tūkstančio metų Palestinoje viešpatauja, ir dėlto jie mano, jog turi prie tos žemės ypatingas savo teises.

Graikai, tačiau, kaip skaitlingiausioji Palestinoje krikščionių tauta, skaito save teisėtais tos šalies paveldėjais nuo Konstantino Didžiojo laikų.

Prancūzai savo teises prie Palestinos priparodinėja jau nuo Kryžiaus karės laikų. Jie daugiausia tuomet siūzdavo kareivių ir buvo net užkariavę tą žemę laikuose Liudviko Šventojo ir Napoleono I-jo. Bažnyčia taip-pat buvo suteikus Prancūzijai Globėjos teises ant Saulėtekio šalių. Prancūzų pinigai yra Palestinoje vartojami, ir jų kalba gana prasiplatinus.

Vokiečiai giriasi, jog nei viena Europos tauta neprisi deda tiek prie Palestinos gerovės pakėlimo, kaip jie, savo skaitlingomis ir žydinčiomis kolonijomis.

Rusai yra pasirižę pasiimti sau visą Palestiną, kaip graikų-schizmatikų globėjai. Jie tą beveik jau ir pasiekė, pristatydami daug cerkvių, seminarijų, viešbūčių ir mokyklų Jeruzalėje, Hebrone, Nazarete, Jericho ir t.t.; rusų maldininkų minios kasmet užplauja Palestiną ir savo skaitlingumu peraugština visų kitų tautų meldžionijas, sykiu paimtas.

Anglai, vėl, yra nuomonės, kad Palestinoje nebūtvarkos, ramybės ir gerovės, kol jie neišties savo globos nuo Aigipto taip-pat ir ant Palestinos ir kad faktiškai, ne daugiau, kaip šimtas metų atgal, prie Mehemet Ali, Palestina prie Aigipto ir prigulėjo.

Bet, štai, ateina žydai ir sako: "Nieks tokių teisių prie Palestinos neturi, kaip mes; ji šimtais metų prie mūsų prigulėjo, ir dabar mes ją norime ramiai, be ginklo įgyti; savo tikslo pasiekimui mes turime daugiausia vilties; valdžiai leidžiant, kaip liaudis rengiamėsi Palestinoje įsigyventi pagal savo tautos dvasią ir įstatymus." Taip mintija ir kalba ne tik sijonistai, tai yra partija, kuri nori atgaivinti Žydų Karaliją Palestinoje, bet taip-pat ir kiti turtingi ir įtekmingi šių laikų žydai.

Pažvelgkime, ant ko jie savo viltį remia. Pirmiausiai, žydai pasitiki savo dideliu skaičiumi. Ištikro, septinta dalis Palestinos gyventojų tai — žydai. Jeruzalės gyventojų trečdalis — žydai. Miestuose Safed ir Tiberiadoje gyvena beveik vieni žydai. Didžiuma gyventojų Jaffos ir Haifos taip-pat žydai. Žydų kolonijos yra išsimėtę po visą Palestiną. Kone kiekvienas laivas, kuris Jaffoje sustoja, atveža naujus ateivius—žydus, ypatingai iš Austrijos, Rusijos ir Romunijos. Iš Vienos (Austrijoje) iki Jaffai gal žydas atkeliauti tik už 40 markių, o tankiai žydų draugijos, net ir šitas išlaidas pilnai ar iš dalies apmoka. Tiesa, žydų tauta Palestinoje susideda iš labai įvairių gaivalų: iš Rusijos nihilistų ir kraštutinių talmudistų; gelsvų, baltų ir melynakių europiečių; juodų, kauluotų arabų ir marokiečių; kalbančių įvairiais žargonais: vokišku, ispanišku ir arabišku. Tačiau tikintysis gaivalas perviršija visus kitus ir nedaug metų praeis, kuomet visi Palestinos

žydai šnekės viena ir ta pačia ebraiška kalba, kurios dabar mokina visose žydų mokyklose Palestinoje ir kurią daugybė žydų vartoja kasdien savo šeimynose.

Žydai didžiausią viltį geresnės savo ateities Palestinoje remia ant savo darbštumo ir apsišvietimo, o magometonų apsileidimo ir tamsumo. Ištikrą, žydai apšvietimo reikale yra daug padarę Palestinoje.

Mokyklos mažiukams vaikams (kindergartenai) jau nuo dvylikos metų gyvuoja Jeruzalėje, Jaffoje, Haifoje, Safede ir daugelyje kolonijų. Elementarinės mokyklos atsiranda visur, kur tik žydai gyvena. Pirmosiose — mokina ebraiškos ir arabiškos kalbų; kuomet antrosiose mokina tevirš prancūziškai, angliškai ir vokiškai.*)

Nestinga žydams Palestinoje ir augštesnių mokslo įstaigų. Jaffoje yra jau nuo 1906 m. žydų gimnazija, o nuo kelių metų Jeruzalėje veikia mokytojų seminarija su keturių metų kursais. Jaffoje yra da agronomiškoji (žemės dirbimo) mokykla, o Jeruzalėje pramonės mokykla. Kita agronomiškoji mokykla tapo atidaryta Lyddoje, o dailės mokykla Jeruzalėje su įvairiais skyriais: paišiniams, išdirbiniam iš medžio, akmens, naugių, kilimų audiniams ir t.t. Haifoje tapo įsteigta vokiškųjų žydų tekniškoji mokykla, su dviem milijonais frankų kapitolo ir agronomiškoji bandymo stacija, taip kad žydams pasilieka tik įsteigti universitetą Jeruzalėje, ką jie ir žada atlikti artimiausioje ateityje.

Laikraščiai, Palestinoje išeifantieji, yra išskirtinai žydiški. Organas tikinčiųjų "Habazelet" ir tautininkų "Hašafka", eina po tris sykį savaitę. Yra da vienas mėnesinis laikraštis ir vienas bertaininis — moksliskas. Savaitiniai laikraščiai vokiškoje, prancūziškoje, ar angliškoje kalboje — nesilaiko ilgai.

Regint tą viską, nereikia stebėtis, jei žydai sako, kad Palestinos ateitis priklauso jiems. Tiesa, keliauja į Palestiną tankiausia žydai neturtingi, tečiaus mokslo įstai gos iš vienos pusės ir milijonai, siunčiami iš Amerikos ir Europos iš kitos pusės, prie žinomo žydų apsukrumo ir darbštumo, gal neužilgo juos padaryti valdančia tauta Palestinoje. Tuomet krikščionimis ir jų šventoms vietoms grėsia da liudnesnis nei dabar padėjimas. Todėl ir krikščioniškosios tautos, palaikymui savo įtekmės Palestinoje, privalo savo kolonijas ten remti ir šventas vietas skaitlingesnėmis meldžionijomis lankyti.

Žydai, šiame atžvilgyje ir lietuviams duoda patrijotiškumo pavyzdį. Lietuva — tai mūsų žemė. Ji, nuo neatmenamų laikų, buvo apgyventa mūsų bočių. Męs ją privalome mylėti, o svetimtaučiams: lenkams, rusams, žydams ar yokiečiams neužleisti. Svetur pralobę lietuviai privalo tėvynėn grįžti ir Lietuvos žemę nuo svetimtaučių atpirkti. Amerikoje tveriasi ar bando tverties draugijos lietuvių kolonizavimui Amerikoje, bet daug patrijotiškesnį darbą jos atliktų, jei iš parduodamųjų dvarų Lietuvoje kolonijas lietuviams tvertų. Juk Lietuvoje yra jau tam tikslui ir "Užsitikėjimo Draugija" susitvėrus.

*) Paimta iš laikraščio: "Das heilige Land. Organ des Deutschen Vereines vom hl. Lande."

Jinai nupirko Jonaraisčio dvarą Seinų pavieta ir parduvinėja lietuviams. "Užsitikėjimo Draugija" be abejonės, informuotų ir pagelbėtų panašiai Amerikoje Draugijai, kad sykiu darbuoties tėvynės labui. K. A. S.

SKAITYMAS.

Abraham Lincoln, garsus politikas ir pirmininkas Suvienytųjų Valstijų, buvo vargingo kaimiečio sunumi. Netu rėjo nei laiko nei progos mokyties, nes mokslas tuo laiku buvo kaip ir, sakytum, naujiena kaimiečiui, tai viena, antra, ūkių reikalai užėmė jo visą laiką ir energiją. O vienok jis nepasidavė aplinkybių bangoms, dar-gi pergalėjo jas — pramoko skaityti. Beskaitydamas, taip išsilavino, kad išsidirbo ne tik ant gudraus advokato, bet net ir, ant gabiausio prezidento Suvienytųjų Valstijų.

John Mitchell, gerai mums žinomas angliakasių vadas, paliko našlaičiu dar neturėdamas dešimties metų amžiaus. Taip dalykams virtus, nebuvo kada svajoti apie gilų mokslą, kadangi reikėjo žiurėti, kad badas neužbėgtų už akių gyvybei... Bet jis, nepaisydamas savo sunkaus padėjimo, skaitė ir mokinosi privatiškai. Ir ačiu skaitymui, jis šiandien yra vienu gabiausių vyrų politikos lauke. Taip, kad net ir jo vardas neyra minemas kitaip, kaip tik su didele paguodone.

Čia nerėjau pristoti pavyzdžius iš gyvenimo šių dviejų vyrų, bet galima būtų atrasti šimtus — tūkstančius panašių atsitikimų, kur žmogus ir be gilaus mokslo, o tik su skaitymu, užsiskaitė sau amžiną atmintį ir garbės vainiką.

— Kodėl neskaitai? — Kodėl nesimokini skaityti?

— Ah! — girdi, — o ką skaitymas duos man? ar aš paliksiu ponu, ką?

Tai yra rustus atsakymas tamsuolio. Jis stato jį tada, kada arba jo paties palinkimas arba svetima įtekmė žadina jį prie apsišvietimo.

— Garbus tautieti, tavo užklauskimas užima visą plotą keblumų, taip, kad daug geriau būtų, jei tu pats paieškotum atsakymo. Tą-gi veikiai atliktum, nes tas atsakymas slepiasi tavo pačiame gyvenime. Ir jei netiki man, tik dirstelk į savo gyvenimą iš antros pusės, būtent, ką neskaitymas duoda tau, ir, kuomi dabar tu esi, o pamatysi, kad aš kalbu tiesą.

— Gerai būtų skaityti... bet! ar-gi aš išmoksiu?

— Čia jau neyra galėjimo klausimas, bet tikėjimo, vilties. Žmogus be šių dviejų daiktų, tai lokomotiva be spėkos. Taip kaip mašina, kad ir geriausio darbo, bet jei nebus spėkos joje — niekis; taip ir žmogus, kad ir turėtų visus pasaulio gabumus, bet be tikėjimo ir vilties — niekis. Kadangi, daryti ką — nors, tai viena; antra, tai tikėjimas ir viltis. Kad tavo darbas prives tavę prie užmanytojo tikslo, tai yra, tikėk, o pergalėsi savo visas kliutis ir nepasisekimus. Nes, anot žodžių Virgilio, garsaus ry-miečių dainiaus, "Tiktai tie pergalė, kurie tiki, kad jie gali."

— Sunkiai dirbu, reikia pasilsėti; skaityti nėra kada.

— Sunkus darbas nualina žmogų, tas tiesa; bet kad reikėtų tiek daug ilsėtis, kad nebūtų laiko pasiskaitymui, gyvas melas. Galutinai, juk be sunkumo negausi nieko.

Lincoln'as taip-pat sunkiai dirbo; o žiurėk, kiek jis nuveikė, nežiurint į tai, kad ir jam atsilsys buvo labai brangus. Ne, nebėgk nuo sunkumų, nes jie yra brangiausių tur tu tavo gyvenime. Ir ištiesų, niekas taip nepuošia žmogaus, niekas jam taip netinka, kaip kad stambūs prakaito lašai ant jo kaktos.

— Jau per senas; reikės tuojau mirti.

— Tai tau ir gana! Humboldtas, garsus tepliorius, turėdamas devynias-dešimtis ir penktus metus amžiaus, nupiešė puikiausį paveikslą — "Erškėčiais vainikuotas Kristus". Verdi didelis kompozitorius baigdamas septintą dešimtį, sudėstė geriausias operas — "Othello", "Falstaff" ir kitas. Kolumbas, varydamas septintą dešimtį, atrado Ameriką. Ar-gi galimas daiktas, taigi, kad žmogus, kada nors savo gyvenime, negalėtų išmokti skaičiuoti?... — Ne.

Mūsų dienų skaitymas yra taip lengvas, pigus, naudingas ir prieinamas, kad rodos, mestum žmogus viską į šalį, o tik skaitytum. Paimkim, sakysim, laikraštį už kurį mokama centas, du, ko nerasi jame! Žinių, kiek tik tu nori — net ir tokių, kurios įvyko toje dienoje kur-ten tolimame krašte. Pamokinimų, patarimų gyvenimui vėl glėbiai! tik skaityk juos. Žodžiu, perskaitęs vieną egzempliorių, jautiesi, kad jau žinai ką-nors. O ką besakyti apie tų žmonių žinojimą, kurie kasdien — nuolat skaito?...

Garbus skaitytojas, nėr' žiurėta, kaip kas žiuri į gyvenimo vėžes, kadangi, galutinai turi sutikti ant to, kad tik inteligento gyvenimas yra vertas gyvenimo. Taip, kad jeigut nori, kad tavo gyvenimas būtų meilus ir naudingas, visupirma reikia apsišviesti; tą apšvietimą-gi, greičiausiai ir pigausiai galima įgyti beskaitant. Užtaigi, skaityk! Gal būt, kad tu nepaliksi Lincoln'u, Mitchell'iu; bet tu gali palikti daug geresniu, nei dabar esi, būtent, protingu žmogumi — tokiu, kuris pažįsta save ir tas aplinkybes, kuriose jis gyvena. Į toki žmogų-gi, kaip į koki genijų, žmonija atkreipia atidą, ir laukia jo išsivystimo.

Morkus.

DRG. JONO SUTKAUS ATMINČIAI.

Nutilo jau balsai tavo stygų,
Nutilo jausminga širdis!
Mirštant nebematei Nėmuno bangų,
Ir dainų nutilo ugnis,
Ką teikė mums saulėtos mintys!
Tolimoj Amerikos šalyj,
Atskirtas nuo dėkingų draugų
Pasimirei gerbiamas žmonių,
Pasimirei kartu su jausmingu
Skambėjimu tavo stygų!
Pasimirei... Bet tavo atmintis gyvuos
Širdyse doringų tavo draugų,
Kolaik Nėmuno vilnys banguos...
Tebun dėl jų lengva žemelė Amerikos
Ramiai sau ilsėkies, garbus Joneli!

S—auss.

KODĖL NEINI IŠPAŽINTIES?

Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. Dr.

vertė kun. V. D.

Misijonorius: Privalo pačiam Dievui ir — nepačiam. Privalo Dievui, nes nuo Dievo paeina. Šventieji darydavo stebūklus. Stebūklas privalo Dievui, bet Viešpats Dievas davė tąją galybę ir žmonėms. Tokiu būdu ji privalo ir žmonėms nes jaja gali ir žmonės naudotis, jei Dievas ją suteiks jiems. Atleisti nuodėmes privalo Dievui, bet V. Dievas davė tą galybę ir žmonėms. Kas drįs tvirtinti, kad Dievas negalėjo žmogui jos duoti? Ar karalius gali dalintis savo valdžia su valdininku? Kodėl-gi Dievas negalėtų? Pasaulinis teisėjas primušą žymę po ištarme, padeda savo ranką ir — teismo nusprendimas yra teisėtu. Pripažįs ji ir pagerbs augštesnėji valdžia, ar tai karalius, ar tai ciesaorius, ar prezidentas. Dėlto pripažįs, nes jam davė valdžią ir apsupo ji įstatymų globa. Kunigas yra teisėju, o išpažinties teismu. Įstatė ji Kristus nuodėmių atleidimui. Kunigas atleidžia, arba neatleidžia, nūma ryšius, varžančius sąžinę, arba juos palieka, nelyti, jei nusidėjėlis to ne užpelno. Daro tatau ne nuo savęs, ne prigimtąja, žmogiškąją jiega, bet apsišarvojęs Dievo įgaliojimu, Jo valdžia, Jo vardu, kaip Jo teisėjas, įgaliotinas, vietininkas. Juk ir tu gali įgalioti apgynėją, idant tave pavaduotų teisme ir susitaikytų su tavo priešu.

Dėlko-gi tie žmonės apriboja ir siaurina V. Dievo galybę?

Nikodemus: Tuliems vėl nepatinka išpažintis, nes kaip sako: "kiti eina išpažinties, o nedorai gyvena."

Misijonorius: O kas tam kaltas, kad nedorai gyvena? Ar išpažintis? Kas prakiurusiu indu semia vandenį, ar daug jo pasems? Ar vanduo tam kaltas? Ką-gi gelbės įstatymai, nors būtų ir geriausi, jei žmonės jų nepildo? Tanki ir gera išpažintis pati savaimi veda į gyvenimo pataisymą, širdies pašventimą, ir ne vieną, taip sakant, pastatė ant kojų. Kad klausyklos galėtų kalbėti, pasakytų mums ne vieną istoriją stebėtino dūšios atsimainymo. Kiek tai iš tvirkusių jaunikačių rado čia apinasrį savo nesuvaldomiems geiduliams!

Kiek įpratusių girtuoklių išpažintis sudraudė nuo baisios girtuoklystės, kuri paglemžė jų turtą, atėmė jiems vardą, nesutikimą įnešė į šeimynas, nusinešė su savim sveikatą ir kitų jeibių pridarė? Nevienas jau buvo pasitiekęs sau durklą, ar kitoki žudomąją įnagį, su kuriuo pasidarius sau galą. Štai nematoma kokia jiega pastumėjo jį prie klausyklos. Viskas atsimainė. Tūžmas, kuris pirma buvo apėmęs jo sielą, visai dingo, sugrižo noras gyventi, savo nebiltį su gailėsčiu apverkė ir šiandien jau neša savo gyvatos naštą su visuomenės, šeimynos ir savąja nauda.

Paryžiuje atvyko į ligonbutį labai susirgęs protestonas, turtingo vaizboriaus sūnus, laikas vynu sankrovą. Teko jam lova dideliame kambaryje šalia didei nekantraus kataliko. Tasai jo susiedas be paliovos garsiai keikė. Protestonas tuomi piktinosi. Katalikas, nublogęs, šaukėsi kunigo. Po išpažinčiai tapo nusižemusiu ir romum, — suvis atsimainė. Nei viename žodyje neišsidavė su nekan-

trybe, priešingai — paėmęs į ranką kryželį, tankiai minėjo Jėzaus Vardą. Tatai suvertė protestono domumą. "Toks biaurus pikčiurna, mano sau vaizborius, šiteip valdosi, tartum būtų užmiršęs ligą. Pabandysiu ir aš to vaisito". Pamojo ranka seserį—vienuolę, kuri su draugėmis ligino ligonius. "Ko tamista reikalauji?" — mandagiai paklausė vienuolė. "Prašau man pavadinti tą patį kunigą, kuris klausė mano susiedo išpažinties". Kunigas tuojau atėjo. Ilgai kalbėjosi su vaizborium, pasilenkęs ant jo lovos. Kalbėsio pasekmė buvo, kad protestonas priėmė mūsų tikėjimą. Pasveikęs, metė vaizbą. Įstojo į katalikų seminariją, o išėjęs čia reikalaujamąjį mokslą, pasišventė, kaipo misijonorius, gelbėjimui dūšių Amerikoje. Išpažintis vieną išgydė nuo įpratimo keikti, o kitam atvėrė akis tiesos pažinimui. Išpažintis išpažinėiai nelygu! Išpažinties pasekmės ir nauda, kaip ir kiekvieno kito veiksnio, pridera nuo jos atlikimo būdo. Prancūzijoje, turėjo būti nukirstas piktadarys. Pasmerktasis priėmė kunigo paskutinįjį patarnavimą, nors prieš tai ėjo priešais kunigus. Didelį įspūdį padarė ten buvusiuose susigraudinimas ir gailėstis, kurį viešai rodė po išpažinėiai. Sujudinta minia reikalavo jojo paliuosavimo, arba nors bausmės pakeitimo kalėjimu ligi gyvos galvos. Patsai net prokuroras davėsi ton pusėn patraukti. "Gali lengvai apturėti, ko žmonės reikalauja — tarė tasai valdininkas pasmerktamjam — esu kuone tikras, kad prezidentas išklausys mūsų prašymo, Ar nori naudotis taja molone?" — "Ne, ponai!" — griežtai atsakė piktadarys — "ačiu jums už sąjautą. Išpažintis, kurią tik-ką atlikau, visiškai pritaissė mane prie mirties. Aš noriu šiandien numirti. Kad tapčiau paliuosuotas, gal niekad jau neturėčiau progos teip tikrai su Dievu susitaikyti. Noriai gulda galvą po budelio kardū". Jo noras tapo pakakintas. Matai, mano Nikodėmai, kaip menku ir netikusi yra išsikabinėjimas: "kiti ana eina išpažinties, o blogai daro."

Nikodėmas: Anasai piktadarys turėjo ką išsipazinti, o daugelis žmonių neturi ką.

Misijonorius: Ar tu jiems tiki, ką jie kalba? Kad ir neturėtų ko kito ant sąžinės, kaip tik tai, kad apleidžia išpažintį, jau ir tai nemaža kaltė. Katalikas, kuris nepildo svarbių Bažnyčios įstatymų, ar-gi tai ne piktadarys? "Kas neklauso Bažnyčios, tegul tau bus, kaipo stabmeldys" — sako Kristus.

Šventasai Ciprijonas da smarkiau išsireiškia: "Kas neturi Bažnyčios per motiną, tasai negali turėti Dievo per tėvą."

Toliaus bus.

PAJIEŠKOJIMAS.

Barbora Zmitrienė pajieško savo brolio Prano Petrausko, paeinančio iš Kauno gub., Šiaulių pavieta, Sutkūnų gminos ir Sutkunų sodžiaus. Gyveno Šiaulių mieste. Du metu atgal išvažiavo į Prūsus ir nuo tuolaik negirdėjom apie jį. Ar jis pats, ar kas apie jį žino atsišaukkite šiuo adresu:

Barbora Zmitrienė, 327 So. Main St., Shenandoah, Pa.

GIESMĖ APIE ŠV. PANELĘ. *)

Tarp karionių žmogus silpnas
Kur suras pagelbą tvirtą?
Ar suteiks ją žemės sūnys,
Puikybės paskendę dūmuos?...
Ir kame-gi guli viltis,
Jei ne Jojoj' — žmogus smiltis.

Kad švenčiausią kraują liejo,
Žmogui laimę Jis žadėjo;
O ant kryžiaus sunkiai mirdams,
Savo motiną jam skirdams,
Ramumą pas Ją sudėjo...
Ji tikriausia apgynėja!

Meldžiu silpnas, Maloninga,
Oi sušelpk ranka galinga,
Nes pražūsiu aš ant amžių
Kilpose prakeikto žalčio,
Ant valandos jei apleisi...
Gelbėk, Motina geriausia!

Nuplauk, Motina, maldauju,
Žaizdas mano Sūnaus krauju
Ir apsupkie, oi Nekalta,
Vargšą sūnų rūbu baltu
Ir užslėpkie žaizdoj' Jėzaus
Nuo šio svieto — priešo baisaus.

Tavo, Motina, gerumas,
Visų žinoms malonumas
Mums nuo Dievo teisprašo
Tą dalelę dangaus krašto.
Su ja lengvos bus karionės
Su ja kančios bus malonios.

Jonas Sutkus.

*) Šitą giesmę, užrašų neturėdamas, iš atminties perrašė (dėl savo pusseserės Monikos Norkiutės—Bulvičienės), galima sakyti, tik keliomis valandomis prieš savo mirtį. Pastebėtina, kad net būdvardžiai, paliečianti šv. Panelę, užrašyti didemsėmis raidėmis. Iš to matyti, kad tą Motiną laikė sau už motiną. Draugas Jonas.

Kaip sunku kentėti aštrų, neperstojanti skaudėjimą! Kokia laimė, kad jis pereina! Jokia kita gyduolė taip negelbsti, kaip viso svieto pripažintas Anchor Pain Expele-
ris nuo reumatizmo ir dirksnių suirimo. Kaina 25c. ir 50c.

NEDĖLDIENIO KONCERTAS UŽDYKĄ.

Kiekvieną nedėldienį popietų Sana Souci parke Oppenheimio orkiestra išpildo programą bažnytinės muzikos. Inėjimas į parką uždyką kiekvienam. Yra jame pilna visokių pasilinksminimų, ikvaliai suolų pavėsyje. Žėdnas gali užsiganėdinti.

Mažai yra žmonių, kurie niekad nebūtų sumelavę prieš kitus, bet dar mažiau tokių, kurie nemeluoja prieš locną sąžinę.

KATRIUTĖ.

TRIVEIKSMIS DRAMOS PAVEIKSLĖLIS IŠ LIAU-
DIES GYVENIMO.

Lenkiškai parašė KARVATOVA.

Vertė A. VĖGELĖ.

Eiles sudėjo A. ŽALVARNIS.

(Seka)

Katriutė (puola prie Jokūbo ant kelių). Dėl Dievo! tėveli, kas tau? Ar sergi? Jezau! Jezau!

Pranas. Vandens! (išbėga).

Darata. O Jezau! kas tau, tėve Jokūbai?

Pranas (nešdamas vandenį). Nešu vandens.

Katriutė (paduodama Jokūbui vandenį). Gerk, tėveli, o gal jau bent kiek geriau jauties?

Darata. Neklausinėk, Katriute, nes kalbėjimas vargina jį, jam reikia pasilsėti. (Į Praną). Sakė, kad liko vargšai, o ką tas reiškia?

Pranas (į Daratą). Argi aš žinau! (Į Jokūbą). Maž ir atsigulsi, tėveli?

Jokūbas (silpnai). Ne... vaikeliai... tas pereis... Dievas pastiprins mane!

Pranas. Kad kuo greičiausiai suteiktų jums sveikatą! (Į Katriutę) Nesibijok, Katriute, tai tik laikinas silpnumas.

Darata (į šalį). Baisus smugis sutiko jį; kas tai galėtų būti? Ar kas numirė, ar bylą pralošė? (Jokūbui) Užmiršk Tamsta, Jokūbai! Gailėkis sveikatos.

Jokūbas. Teisybę sakai, Darata, aš reikalingas savo Katriutei.

Pranas (pasilenkia Jokūbui lygi kelių). Tėve Jokūbai, padėkite ir man patarimais — aš našlaitis!

Jokūbas. Ir tau, Pranai, — ir tau, moriai, jei tik sugebėsi tai branginti. (Bučiuoja Praną į galvą).

Pranas. Žinai, kad myliu Tamstą, kaip tėvą!

Darata (atsistoja prie lango). Neliudninkite tėvo Jokūbo; jis reikia linksminti. (Žiuri pro langą.) Kaip tik laiku ateina svečiai, Stasys su Jonu, gal jie bent kiek paguos.

Jokūbas. Dieve, mano Dieve!

Katriutė. Nusiramink, tėveli.

Pranas. Dievas mūsų neapleis!

Jokūbas. Teisybę sakai, — geras iš tavęs vaikinai. Pasitikėkime Dievo mielaširdystei!

SCENA V.

Tie patys, Stasys ir Jonas.

Stasys ir Jonas (įeidami). Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus!

Jokūbas. Per amžių amžius. Amen.

Katriutė. Syeiki sveteliai!

Jonas. Kaip gerai gyvuoja, miela Katriute. (Pasisveikina).

Katriutė. Gerai, Jonuli, gyvuoja, tik mano tėvelis apsirgo.

Stasys. O kas tau, Jokūbai?

Jokūbas. Neramumas! blogos naujienos, kaimyne, viena diena ubagais pavirtome!

Stasys (persigandęs). Ką tai reiškia?

Jonas. Nesuprantu!

Jokūbas. Nuo senai žinote jau, kad turėjau bylą su grafu dėl šito žemės gabalo, kurį aš dabar valdau, na, ir pralaimėjau bylą. Jau turėjau viltį išlošti ir užtraukti ant tos žemės gabalo paskolą, kad duoti Katriutei 1000 rublių, o dabar... grafas perkėlė bylą į augštesnįjį teismą ir... pralošiau!

Stasys (liudnai). Kristau!

Jonas (įniršęs). Bjaurus dalykas! (Katriutė verkia).

Darata. Tai neteisinga!

Jokūbas. Grafas pinigais nusipirko sau liudininkus, nes nuo senai jau neapkenčia manęs.

Darata. Ar gali būti taip žemos doros žmonės? Kuogi jie išsiteisins už tai prieš Dievą?

Pranas. Kuom užmokės padarytasias artimam skriaudai?

Katriutė. Kuo atlygins už nelaimingųjų ašaras?

Jokūbas. Ant nelaimės, yra dar tokie nedori žmonės, kurie namano apie bausmę, nei apie užmokestį numirus, nes permažai brangina ir pažįsta Dievo teisingumą!

Katriutė (verkia). Mano Dieve, mano Dieve... ir ką dabar mes darysime?!

Jokūbas (padėda ranką ant Katriutės galvos). Neverk, mano Katriute, vis tai Dievo valia; patiko Dievui nuliudninti mus — tebunie palaimintas Jo vardas! Turi sveikas rankas, mano vaikeli, esi darbšti, nebus bloga tau ant svieto — tėvas ir tavo Jonas neapleis tavęs!

Pranas. O jei visi užmiršo mus, Dievas bus mūsų tėvu!

Stasys (tyliai Jonui). Blogai dalykai virsta!

Jonas (tyliai Stasiui). Pražuvo 1000 rublių!

Darata. Jonai, kogi tyli, lyg be liežuvio esi, kad nepaguodi Katriutės!

Jonas. O ką aš čia padarysiu?!

Stasys. Ir ką jis čia kalbės?

Jokūbas. Nesibarkite... ir taip gana nesmagumo! Eiva, Stasy, sodan po obelimi; maž ten ką nors išgalvosime. (Jokūbas ir Stasys išeina viduriu).

SCENA VI.

Tie patys, be Stasio ir Jokūbo.

(Darata scenos gilumoj kalbasi su Pranu, prie lango stovi Jonas su Katriute).

Katriutė (liudnai). Joneli... tu neramus, ar dėlto, kad aš netekau turto?

Jonas. E!... kur ten!

Katriutė. Turiu sveikas akis, stiprias rankas, dirbsiu tau kiek tik galėsiu. Dievas padės mums, Joneli!

Jonas. Kam laužyti sau galvą? Manysime kaip nors!

Katriutė. Joneli, pažvelk man į akis.

Jonas. Kodėl taip?

Katriutė. Kodėl?... Joneli, tavo širdis meluoja man šiandien!

Jonas. Žiuri per ašaras, todėl ir nematai gerai.

Katriutė. Oi matau... matau...

Jonas (žiurėdamas pro langą, į šalį). Kokia graži! Kas per akis!

Katriutė. Kas tau? Taip raudonuoji... (žiurėdama pro langą, į šalį). Rožę mato, Dieve!

Jonas (veda Katriutę nuo lango). Eiva, Katriute, sodan tokia šiandien graži diena, ten mūsų tėvai, pasikalbėsime drauge.

Katriutė (liudnai). Einu... einu... (Išeina viduriu).

SCENA VII.

Darata ir Pranas (artinasi prie publikos kalbėdamies).

Darata. O ką, Pranai, matei, kaip nuliūdo? Jautrus jaunikaitis — ir mielas būsimasis šešuras!

Pranas. Darata, tai pikti žmonės!

Darata. Seniai jau sakiau tai Jokūbui, bet netikėjo vis man. Kiekvienas sako: niekus senė taužija! Na, na, pažiūrėsime, ar tai niekai... (Po valandėlės) Vargšė Katriutė, gaila man jos ir sugriaudintos jos širdies, kuri taip ištikimai pamylėjo Joną...

Pranas. O gal Dievas visa tai į gera pavėrs? Jonas nevertas Katriutės!

Darata. Argi aš pati nesakiau tau to? Nėra to blogo kas neišeitų ant gero, o ne visuomet gera tai, kas mums išrodo laimę. Atmenu gerai, buvo tai metų dešimts atgal, ir mes su Martynu, duok, Dieve, jam dangaus karalystę, turėjome didelių nuostolius nuo gaisro. Koks buvo neapsakomas sielvartas! Netekome visko, nebeturėjome nei reikalingiausiųjų daiktų, o apie gardumynus ir apie degtinę nebuvo jau ko nei kalbėti! Ir ką gi? Mano Martynas, kuris seniau mėgo "įkaušti", pradėjo uoliai darbuotis, atprato nuo degtinės ir tapo doru žmogum. Taigi mūsų nelaimė pavirto paskiau laime! Ir čia gali taip būti — bet laikas man eiti prie karvių (išeina kairėn pusėn).

Pranas. Einu ir aš arklių ganyti, reikia nors darbu padėti tėvui Jokūbui — niekuo kitu negaliu... O, kodėl gi aš taip biednas?!... (išeina kairėn pusėn paskui Daratą).

SCENA VIII.

Ickus, paskiau Rožė.

Ickus (palengva įeidamas viduriu). Nieko nėra, kas tai yra! (šaukia) Darata! Darata! Tyku... nieko nėra... turbūt prie darbo; o norėčiau pasikalbėti su Jokūbu, kiek duos jis Katriutei kraičio, norėčiau kiekvieną skatiką gerai apsvarstyti, nes Stasys prižadėjo procentą. Sora nori, Sora privalo turėti! Jonas turėjo prisizadėti man daugiau... kvailas vaikinai, kad prižadėjo, tegul ir duoda! Ickus paims ir paslėps, nes jis gali perniek juos išleisti, kvailys!

Rožė (įeina viduriu atsargiai). A... tai tu Ickau!

Ickus. O kas manei? Ne aš, ar katinas, ar kas?

Rožė. Maniau, maniau, kad vilkas!

Ickus. Vilkas? Ar aš panašus į vilką?

Rožė. Kartais.

Ickus. Kaip tai? Vilko akis blizga, o mano ne! kodėl aš panašus į vilką?

Rožė. Nes vilkas yra draskantis žvėris.

Ickus. Argi aš draskantis žvėris? Juk neturiu užlenktų nagų, o ar aš suėdžiau ką, o ką aš padariau?

Rožė. Ką padarei? Pats geriau žinai. Ne sykį kalbini žmones girtuokliauti, parduoti namus, grūdus, paskutinį skarmalą, o tu gerai uždirbi iš to... vistiek kaip ir būtum vilkas, ką daro žmonėms skriaudą!

Ickus (įžeistas). Ką, Rožė, kalbi? Negalima taip kalbėti, už tai galima šaltojon patekti!

Rožė (juokiasi). Kaip baugini mane! Ickau, Rožė nebijo šaltosios.

Ickus. Aš nieko blogo nedariau — tai neteisybė!

Toliaus bus.

"PAIN-EXPELLER."

Dr. Richter'o galinga išlaikinė gyduolė privalo būti kiekvienos šeimos vaistų šėputėje.

Prašalina skaudėjimą reumatizmo, padagros, strėnų diegimą, strėndieglį ir neuralgiją. Greit išgydo sunėrimų ir muskulų štyvumą. Puikus nuo išsukimų, šlubavimo ir pasižeidimų. Skubiai gydo persišaldymą, infleunzą, gerklės skaudėjimą, sunkumą ant krutinės ir nedaleidžia plaučių uždegimą. Gelbsti nuo galvos ir dantų skaudėjimo.

SERGEKIS PADIRBIMŲ.

Tikras Pain-Expeller tankiai buvo pamėgdžiotas. Atidžiai apžiūrėk pakelį ir tēmyk ar jis taip išrodo, kaip ant paveikslė. Jei skirtųsi nuo čion parodyto, tai gaunate nuduotą vaistą. Visi vaistininkai Suv. Valst. parduoda Pain Expeller po 25c. ir 50c. bonkutė.

Padirbtas per

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York, N. Y.

P. S. Jeigu Jūsų sveikata labai nupuolus, bandyk Dr. Richter'o Ferrolą, garsų geležies vaistą, 75c. ir Dr. Richter'o "Tablet" Lozenges, 50c.

Mūsų knygutę apie Anchor vaistus gali gauti kiekvienas "Drango" skaitytojas uždyką. Tik prisiųskite savo antrašą.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mēs išdirbame ir reikalaujantiems pasiūnčiam porą ant pažiūros.

Kaina 50c. tuzinas.

Mrs. A. Smailienė, 2737 E. Pacific St., Philadelphia, Pa.

JAU ARTINASI RUDUO kiekvienas privalo nusipirkti NAUJĄ SIUTĄ.

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Mane visi gerai pažįsta, kadangi mano krautuvėje kiekvienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti, o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų pasirinkti siuto pagal savo skonį mano krautuvėje. Tik ateikite.

Louis Rosenthal,
ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,
SOUTH MAIN ST.,
— Wilkes-Barre, Pa.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VAŠKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.

Kasos globėjai:

JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygias,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

Vargonininkas pajieško vietos. Gerai vedas chorą ir visas bažnytines apeigas žinąs kuogeriausia, jaunas. Su geriausiais paliudijimais. Atsišaukti šiuo antrašu:
Mr. A. Šaučiūnas, 107 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

PIRMUTINE KRAUTUVE IR IŠDIRBYSTĖ BAŽNYTINIŲ DAIGTŲ „RYZNŲCIA“ PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLŲ,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po 26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po 50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po 24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po 67c.
Anglys už svarą 28c.
Aliejus (8 day) už gorčių \$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą 60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po 22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą 16c.
“ 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv. 16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po 37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po 30c.
Kodylas prancūziškas po 55c.
“ “francincense” po 50c.

Teipgi siuva puikius bažnytinius rūbus, taiso senus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietkų, daugijoms ženklelių, veliavas, šarfas ir t.t.

Kun. L. Levickas,
Prezidentas.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas

KUN. S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,

MAHANAY CITY, PA.

FABIOLA

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytautas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

THE FERNERY.

Naturališkų ir padirbtų žolynų krautuvė.

Galima gauti gelio veselėjoms, šermenims ir bile kada tik prireikus, bu-
kietuose arba gražius vainikus.**MRS. J. HERBERT, Savininkė.**

51 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Naujas Telefonas 1005. Senas Telefonas 659.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IŠ LIETUVOS. —:

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsisėjęsias chroniškas vyrų, moterų ir kūdikių
ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

OFFICE NEW PHONE 37. RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage,
arba pirkti namus lai kreipiasi.**DR. I. W. MENDELSON,**

Lenkiškas Gydytojas.

PRIEMIMO VALANDOS: 8-10 iš ryto, 3-4 po pietų, 7-8 vakare.
50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Peoples telephone 1585. Bell telephone 756.

PIRKITE DVI LABAI GRAŽIAS

DRAMAS:

Juodoji Suemite,

Mažiute Aprikiute,
kaina 20 centų,ir Šventoji Agnete,
kaina 15 centų.

Sudėtos pas Joną Daugirdą. Adresas:

JONAS DAUGIRDAS,

P. O. Box 413, Girardville, Pa.

TĖMIKYTE LIETUVIAI!Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautie-
čių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi
labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes pas:**JONA NEMETH'A,**

3 N. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę,
kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirke laivakortes.
Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyje.**J. F. Gillis,**Pas jį galima gauti visokių torielų, bliūdų, stiklų,
puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų.
Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102-104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

**Wilkes-Barre Deposit & Savings
BANK,**

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVERSIS \$375.000.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, su-
batomis nuo 9-12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

JUOZAS SUKIS,

Geriausias fotografistas visoje apylinkėje.

Norinčius priima mokyti ant fotografo. Visi lie-
tuviai privalo traukti savo paveikslus pas viengentį.

18-20 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,

POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos,
plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.